

EL TEMPS

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT I VENDES: Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 València. Telèfon: (96) 352 48 69. Fax: (96) 352 09 83.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Carrer de Casanova, 46, 4-2. 08011 Barcelona. Telèfon: (93) 451 03 75 i 323 00 71. Fax: (93) 323 35 41.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Plaça del Mercat, 4, 4rt, B. 07001 Palma de Mallorca. Telèfon i Fax: (971) 72 07 63.

EDITA: Edicions del País Valencià, SA.
EDITOR: Eliseu Climent.

DIRECTORA: Assumpció Maresma.

CAP DE REDACCIÓ: Joan Vila i Triadú.

REDACCIÓ DE VALÈNCIA: Miquel Alberola, Vicent Lafora, Joan Morales, Ignasi Pellicer, Jordi Sebastià, Rafa Gil (*Fotògraf*) i Lola Carrasco (*Secretària de redacció*).

REDACCIÓ DE BARCELONA: Oriol Malló, Pere Martí, Eduard Voltas i Mercè Montoliu (*Secretària de redacció*).

REDACCIÓ DE PALMA: Miquel Payetas.
CORRESPONSALS: Francesc Robert (Andorra), Pere Codonyan (Perpinyà), Judit Casaprima (Lleida).

RÚBRIQUES: Jordi Balló, Ramon Barnils, Pere Calders, Fabià Estapé, Vicent Parthal, J. J. Pérez Benlloch, Ferran Torrent.

COL·LABORADORS: E. Aguilera, J. Alandés, S. Alcalà, A. Alfaro, F. M. Anton, L. Bonada, F. Bueno, F. de P. Burguera, X. Bussé, J. A. Benach, F. Caballero, R. de la Calle, A. Castel, E. T. Climent, J. Comellas, A. Cort, S. Cucurella, M. Domínguez, X. Duran, M. Ferrando, L. Fern, V. Franch, X. Fuster, C. Gàmez, J. L. Guarnier, D. P. Grau, A. Guasch, J. M. Jativa, J. M. Lloró, J. Marí, X. Mínguez, J. F. Mira, J. Morell, J. M. Oleaque, M. Ollé, T. Picazo, M. Porta Perales, P. Quintana, A. Reig, J. Reus, M. Serra, J. L. Sirera, M. Soler, M. Vicent, E. Vizcarra.

COL·LABORADORS GRÀFICS: S. Llosà, D. Orrit i C. Puértolas.

ARXIU: Jesús Prats (Fotografia), Rosa Serrano (Documentació).

PUBLICITAT I PROMOCIÓ: Franal, Associats. València, Tel. (96) 351 05 80. Barcelona, Tel. (93) 451 03 75. Mallorca, Tel. (971) 72 07 63.

SUBSCRIPCIONS: Xelo Tortosa.

PRODUCCIÓ: Josep Agustí i Jem Cabanes (Correcció lingüística), Lina Casanovas (Maquetació), Rosanna Puchades (Textos).

DISSENY DE PORTADA I GRÀFICS: Víctor Navarro.

TRACTAMENT ELECTRÒNIC D'IMATGES: Eina Edicions, SL.

FOTOMECÀNICA: Anón.

IMPRESSIÓ: Rivadeneira, SA.

DIPÒSIT LEGAL: V-853-1984.

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

Debats aclaridors

En el moment de tancar aquesta edició, s'ha fet només un dels dos debats televisats entre Felipe González i José María Aznar previstos en la campanya electoral, el que va tenir lloc a Antena 3. El segon, a Tele 5, serà aquesta mateixa setmana. Alguns mitjans de comunicació han qualificat el primer debat d'"històric per a la democràcia espanyola", ja que mai no s'havia fet un cara a cara entre els dos principals candidats a la presidència del govern. ¿Per què han tardat tant els espanyols a aprendre la lliçó democràtica que és fer un debat per televisió, quan a Catalunya, per exemple, aquesta pràctica —no precisament la del cara a cara, sinó la del debat entre els principals candidats a la presidència de la Generalitat, més plural encara— és habitual en totes les eleccions autonòmiques?

La crispació política ha anat creixent en la política espanyola. El *fair play* que hauria de presidir tota confrontació electoral ha cedit el pas a insults, atacs porneguers i desqualificacions personals entre polítics rivals que, després, ho vulguen o no, han de conviure democràticament en les institucions. És, d'altra banda, una gran paradoxa que hagen hagut de ser precisament les televisions privades les pioneres a aconseguir un debat d'aquest tipus, la qual cosa demostra quina televisió pública estatal hem tingut durant tots aquests anys... i tenim encara.

Però el rebombori que va aixecar el primer *round* de la batalla Aznar-González (que si va guanyar un, que si l'altre va estar més agressiu...) ens podria fer oblidar una de les absències més significatives del debat: no van parlar en cap moment de política autonòmica. Cap dels dos va mencionar les demandes d'un canvi de rumb en les relacions entre l'estat i les autonomies que han expressat últimament, no sols els governs de les anomenades nacionalitats històriques, sinó també altres executius autonòmics.

Compremem que el tema estrella fóra l'economia. La greu crisi que afecta el món occidental col·loca aquest aspecte per damunt dels altres, perquè en definitiva es tracta de la subsistència

material de molta gent el que està en joc. Però això no obsta que, igual com també van parlar de droga, de seguretat ciutadana o de política exterior, els dos polítics tenien el deure de posar sobre la taula com enfocar en els pròxims anys l'estructuració territorial de l'estat.

Hi ha una altra dada significativa: la paraula que més van repetir tots dos candidats va ser "Espanya".

La van pronunciar fins a gastarla, en el que semblava un intent de mostrar-se més nacionalista (espanyol) que l'altre. Ni tan sols es va sentir allò tan repetit durant la transició ("els pobles d'Espanya") o allò que quan ho vols dir se't trava la

llengua (l'Espanya plurinacional). Ara ja no els cal dissimular: es pot posar tota la propaganda de les tanques en castellà, sense avergonyir-se, com ha fet el PSOE al País Valencià i a les Balears (en això, el PP, potser perquè encara no ha tocat poder a Madrid, sembla més sensible).

Els dos grans partits espanyols poden tenir projectes diferents de societat (que tampoc no ho són gaire), però sempre per a un àmbit estructurat unitàriament, aquesta Espanya que tant els agrada de repetir. I això, a nosaltres, ciutadans d'una de les nacions que, de grat o per força, es troba sota l'administració de l'estat espanyol (excepte una petita part), no ens agrada.

En les eleccions del 6 de juny, els votants de Madrid o d'Extremadura escullen entre dreta i esquerra. Però els del País Valencià, les Balears i el Principat, triem si volem que aquest estat que anomenen de les autonomies continue funcionant igual, amb uns governs i parlaments autonòmics sense gairebé poder, subordinats a Madrid en la majoria de les seues decisions, amb un menyspreu total per la nostra llengua i la nostra cultura. O si, per contra, dient no a tot això, posem les bases d'un procés que ens ha de permetre recobrar la nostra dignitat com a poble.

